

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj-172/2006/26.

A Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa a **EMKTV Egyesült Magyar Kábeltelevízió Híradástechnikai Szolgáltató Kft.** eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztók tisztességtelen befolyásolása miatt indult eljárásban - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

A Versenytanács megállapítja, hogy az EMKTV Egyesült Magyar Kábeltelevízió Híradástechnikai Szolgáltató Kft. a fogyasztók megtévesztésére alkalmas magatartást tanúsított, amikor 2006. február-március hónapokban a sajtóban közzétett reklámjaiban a „csomagok ára verhetetlen” állítást tette.

A Versenytanács megállapítja továbbá, hogy az EMKTV Egyesült Magyar Kábeltelevízió Híradástechnikai Szolgáltató Kft-nek a beltéri egységekkel és a két éves hűségnyilatkozattal kapcsolatos 2006. évi tájékoztatásai nem jogsértőek.

A határozat felülvizsgálatát a kézbesítéstől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel kérheti az EMKTV Egyesült Magyar Kábeltelevízió Híradástechnikai Szolgáltató Kft.

I n d o k o l á s

I.

A vizsgálat iránya

1) A Gazdasági Versenyhivatal az EMKTV Egyesült Magyar Kábeltelevízió Híradástechnikai Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: EMKTV) ellen 2006. november 15-én versenyfelügyeleti eljárást indított, mert észlelte, hogy DigiTV szolgáltatásának népszerűsítése során az EMKTV:

- a) nem minden kommunikációs eszközön tüntette fel, hogy
 - aa) a szolgáltatás minősége annak műszaki jellemzői miatt jelentősen rosszabb, mint más hasonló szolgáltatásoké, valamint
 - ab) két beltéri egység vásárlása esetén milyen feltételekkel köthető a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó szerződés, továbbá
- b) a kommunikációs eszközeiben megjelenített, a különböző eszközök felszerelésére vonatkozó feltételek nem minden esetben teljesültek.

mely magatartások sérthetik a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló, többször módosított 1996. évi LVII. törvény (Tpv.) III. fejezetének rendelkezéseit.

2) A Gazdasági Versenyhivatal 2007. február 13-án az eljárást kiterjesztette, mert a vizsgáló az EMKTV adatszolgáltatásában beküldött kommunikációs eszközök tartalmának megvizsgálása során észlelte, hogy az EMKTV egyes eszközökön:

- a) egyáltalában nem, más eszközökön pedig csupán apróbetűben tüntette fel, hogy a 0 Ft-os akciós havidíj két éves hűségnyilatkozat megkötése esetén érhető el, valamint
- b) a „verhetetlen” jelzőt használta

mely magatartások szintén sérthetik a Tpv. III. fejezetének rendelkezéseit.

3) A vizsgáló a Tpv. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerinti eljárása során a Tpv. 71/A. § alapján végzéssel az 1.aa) és az 1.b) pont szerinti magatartások tekintetében az eljárást megszüntette.

- 4) A Gazdasági Versenyhivatal az elintézési határidőt a Tpv. 63. § (6) bekezdése alapján hatvan nappal meghosszabbította:

II.

A tényállás

Az EMKTV

- 5) Az EMKTV fő tevékenysége a vezetékes műsorelosztás, melyet Budapest egyes kerületeiben (VI, IX., X., XL, XV., XIX.), Dorogon, Hatvanban és Kiskunhalason nyújt. Egyes hálózatain szélessávú adat- és Internet szolgáltatást is kínál.

A DigiTV szolgáltatás

- 6) Az EMKTV által 2006. február 21-e óta nyújtott DigiTV szolgáltatás digitális ún. DTH (direct to home) szolgáltatás, amely televíziós műsorjelek műholdas továbbítását, a szükséges vevőberendezéssel felszerelt előfizetőkhez való eljuttatását jelenti. Az országosan elérhető DigiTV szolgáltatásnak 2006. decemberében 195.116 előfizetője volt.
- 7) A DigiTV szolgáltatást 2006. évben a fogyasztók három konstrukcióban vehették igénybe:
- a) hűségnyilatkozat nélkül, amely esetben az Alap csomag havidíja 2 700 Ft volt, a beltéri egységekre részletfizetés nem volt igénybe vehető;
 - b) 12 hónapos hűségnyilatkozattal, amely esetben az Alap csomag havidíja 2 700 Ft volt, a beltéri egységekre nyitott volt a részletfizetés lehetősége;
 - c) 24 hónapos hűségnyilatkozattal, amely esetben az Alap csomag havidíja egy éven át 0 Ft volt, a beltéri egységekre nyitott volt a részletfizetés lehetősége.
- 8) A beltéri egység az a műszaki megoldás, amely biztosítja a televíziós jel átalakítását a fogyasztók számára. Egy beltéri egységhez több tv-készülék is csatlakoztatható, azonban minden készüléken csak ugyanaz a csatorna fogható. A beltéri egység ára 18.000 (a szintén szükséges antennával és fejeegységgel együtt 21.600) forint, a 7 a-b) alatti esetekben 12 hónapon át, havi 1.800, illetve 2.160 forint. Egyszeri költségként jelentkezett továbbá a 10.000 forintos szerelési díj. Az EMKTV Kft. 500 Ft/hó díj mellett

lehetőséget biztosított a beltéri egység teljes árát megfizető előfizetői részére ún. második beltéri egység bérlésére, melynek révén egy második TV készüléken már lehet eltérő programot nézni.

- 9) A DigiTV programcsomagjának (Alapcsomag) tartalma a kábeltelevíziós csomagok középső és felső csomagjaival feleltethető meg, illetve a többi műsorelosztó szolgáltatóhoz hasonlóan külön szolgáltatásként elérhetővé tesz prémium csatornákat (pl. HBO filmszatornákat). A DigiTV-hez hasonló technológiával működik a UPC Direct országos műholdas digitális szolgáltatás, amely a DigiTV-nél valamivel drágább és bővebb tartalmú szolgáltatást takar. Budapesten és környékén (a Széchenyi hegyi adótorony kb. 17 km sugarú körzetében, a „rálátással” rendelkező helyekről) elérhető a szintén egyéni vevőkészülékkel fogható, de nem műholdas terjesztésű, hanem a Széchenyi hegyi adótoronyról sugárzott AntennaDigital szolgáltatás, amely tartalma és ára alapján a kábeltelevíziós szolgáltatással összevethető.

Az EMKTV tájékoztatási tevékenysége

- 10) Az EMKTV a DigiTV szolgáltatást, annak 2006. februári megindítását követően a 2006. év során folyamatosan reklámozta a televízióban, a nyomtatott sajtóban és szórólapokon.

- 11) A második beltéri egység bérlésének lehetőségéről az EMKTV 2006. július hónaptól szórólapokon és plakátokon adott tájékoztatást az alábbiak szerint:

a) „DIGI Digital TV

A második beltéri egység bérleti feltételei:

- minden ügyfelünk, aki 2006 június 1-ig regisztrálta magát
- már kifizetett egy beltéri egységet, illetve a részletfizetést választó ügyfelek részére, akik a fennmaradó részleteket egy összegben kifizetik. Bővebb tájékoztatásért kérjük, hívja telefonos ügyfélszolgálatunkat a 0640180-180 telefonszámon".

b) „DIGI Digital TV

DIGI Digital TV BOKSZ

Nézzük együtt a Digtv-t!

+ 1 Digibox bérelhető havi 500 Ft/hó

Hívja a 0640-180-180-t számot és rendelje meg a család többi tagjánál is

www.digi.tv"

- 12) Az EMKTV reklámjai túlnyomórésztében megjelent a „0 Ft havidíj egy éven át!” állítás. Azt a körülményt azonban, hogy annak feltétele a 24 hónapos hűségnyilatkozat, a reklámokban nem (vagy csak *-gal jelölt apróbetűs részben) jelezte az EMKTV.
- 13) Az EMKTV 2006. februárjának utolsó hetében és márciusában három országos napilapban (Magyar Nemzet, Népszabadság, Blikk), a megyei napilapokban és több magazinban is hirdette a DigiTV szolgáltatást, melyben „A csomagok ára verhetetlen” állítás szerepel. További, illetve későbbi tájékoztatásai ezen állítást nem tartalmazták.

III.

Az EMKTV álláspontja

- 14) Az EMKTV jogsértés hiányában kérte az eljárás megszüntetését. Hivatkozott arra, hogy „A csomagok ára verhetetlen” állítást megalapozottan használta, mert a DigiTV programcsomagjának ára (havi díj 2.700 Ft) lényegesen alacsonyabb, mint az, álláspontja szerinti egyetlen, a DigiTV-vel versenyző szolgáltatás, a UPC Direct 3.990 forintos havi díja.

IV.

Jogi értékelés

- 15) A Tpv. 8.§ (1) bekezdése szerint tilos a gazdasági versenyben a fogyasztókat megtéveszteni. A Tpv. 8.§ (2) a) pontja szerint a fogyasztók megtévesztésének minősül különösen, ha az áru ára, lényeges tulajdonsága tekintetében valótlan tény vagy valós tény megtévesztésre alkalmas módon állítanak. A Tpv. 9.§-a alapján a használt kifejezéseknek a mindennapi életben, illetőleg a szakmában elfogadott általános jelentése az irányadó annak mérlegelésénél, hogy az adott tájékoztatás a fogyasztók megtévesztésére alkalmas-e.
- 16) Abból, hogy a fogyasztónak a „gazdasági versenyben” történő megtévesztése a tilalmazott, az következik, hogy a versenyfelügyeleti eljárásban a védelem tárgya nem közvetlenül a fogyasztó-, hanem a fogyasztónak az áruk vásárlása tekintetében meglévő döntési szabadsága. A bármilyen módon megtévesztésre alkalmas információ tehát akkor

ütközik a Tpv. 8. §-ba, ha az az ésszerűen eljáró fogyasztókat olyan – számukra hátrányos – döntésre sarkalja, amit a valós információ ismeretében nem hoztak volna

- akár úgy, hogy megvásárolnak valamely árut, amelyet egyébként nem vásároltak volna meg;
- akár úgy, hogy nagyobb mennyiséget vásárolnak adott áruból, mint a megtevesztő információ hiányában. (Vj-79/2002.)

A második beltéri egység

17) A két (második) beltéri egységre vonatkozó tájékoztatások (lásd 1.ab. pont) esetében a Versenytanács abból indult ki, hogy azok egy, a DigiTV igénybevételéhez kapcsolódó szolgáltatással kapcsolatosak, s így értelemszerűen elsősorban azon fogyasztóknak szólnak, akik már rendelkeznek DigiTV előfizetéssel. Az EMKTV ezzel kapcsolatos tájékoztatásai (lásd 11. pont) – ugyan tartalmazzák a második beltéri egység igénybevételi feltételeire vonatkozó információkat – alapvetően figyelemfelhívó tájékoztatásnak (reklámnak) minősülnek, figyelembevéve azt is, hogy azoknak nem volt azonosítható a kiegészítő szolgáltatást a valóságosnál kedvezőbb színben feltüntető (becsalogató) jellege. A figyelemfelhívó jelleget erősíti a bővebb tájékoztatás szükségességére való utalás, és az ahhoz kapcsolódóan közölt telefonszám.

18) Nem találta jogsértőnek a Versenytanács azt sem, hogy a második beltéri egység bérlésének lehetőségét nem minden tájékoztatásban közölte az EMKTV. Ez ugyanis nem minősíthető vásárlásra ösztönző magatartásnak. A második beltéri egység tekintetében ez egyértelmű, de a DigiTV vonatkozásában is inkább ellenőztönzőnek minősítette a Versenytanács. A második beltéri egység bérlésével ugyanis a DigiTV egy a fogyasztók számára hátrányos tulajdonsága (egy háztartásban egyszerre csak egy adás nézhető) enyhíthető, így annak „nem ismerete” kifejezetten ellenőztönzést jelent a DigiTV szolgáltatás igénybevételére, egy adott (a második beltéri egységre történt utalás nélküli) tájékoztatással elért fogyasztó számára. Mindezt legfeljebb reklámszakmai szempontból lehet elhibázottnak tekinteni, a fogyasztóknak a gazdasági versenyben való tisztességtelen befolyásolása a 16) pontban foglaltak alapján nem állapítható meg.

19) Mindezek alapján a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés i) pontja szerint megállapította, hogy az EMKTV 1.ab) pont szerinti magatartása nem ütközik a Tpvt. rendelkezéseibe.

A „0 forintos havidíj egy évig”

20) A „0 forintos havidíj egy évig” reklámállítás (lásd 2.a. pont) nem tekinthető valótlanak, abból a szempontból azonban kétségtelenül hiányos, hogy nem ad tájékoztatást arról, hogy annak feltétele a szolgáltatás legalább 24 hónapig történő igénybevétele. Az, hogy valamely kedvezmény csak akkor vehető igénybe, ha a fogyasztó meghatározott ideig vállalja a szolgáltatás igénybevételét, általában olyan lényeges tulajdonságnak minősül, amelynek elhallgatása a fogyasztó döntését érdemben befolyásolja. A DigiTV szolgáltatás esetében azonban a Versenytanács nem tekintette a fogyasztói döntést érdemben befolyásoló körülménynek azt, hogy az egy éves havi díj mentesség feltételeként a fogyasztónak még egy évig (immár havi díj mellett) igénybe kell vennie a szolgáltatást. A DigiTV szolgáltatás 30.000 forintot meghaladó egyszeri költsége (eszközök + szerelés) mellett ugyanis az ésszerű fogyasztó a szolgáltatás igénybevételére vonatkozó döntésekor nyilvánvalóan nem egy éves, hanem hosszabb távú igénybevételben gondolkodik. Ezért döntését érdemben nem befolyásolhatja az, hogy a szolgáltatást további egy (összesen két) évig igénybe kell venni, ezért a Versenytanács álláspontja szerint gazdasági versenyben történő tisztességtelen befolyásolása nem állapítható meg.

21) A technika rohamos fejlődése természetesen teremthet olyan helyzetet, hogy a fogyasztók (vagy egy részük) számára ésszerű lenne a DigiTV szolgáltatást valamely más műsorelosztási szolgáltatással felcserélni. Ennek azonban legfeljebb – a jelen eljárás tárgyát nem képező, és nem is valószínűsíthető – gazdasági erőfölénnyel való visszaélés (Tpvt. 21. §) szempontjából lehetne jelentősége, a fogyasztóknak a vizsgált (hiányos) tájékoztatásán alapuló döntésére azonban olyan csekély hatást gyakorolhat, ami a Versenytanács álláspontja szerint nem adhat alapot a Tpvt. 8. § szerinti jogsértés megállapítására.

22) Mindezek alapján a Versenytanács a Tpvt. 77. § (1) bekezdés i) pontja alapján megállapította, hogy az EMKTV 2.a) pont szerinti magatartása sem ütközik a Tpvt. rendelkezéseibe.

„A csomagok ára verhetetlen”

- 23) A Versenytanács gyakorlata szerint (Vj-45/2005.) a „verhetetlen ár” kifejezés azonos tartalmat hordoz magában, mint az árral kapcsolatos különböző felsőfokú jelzők (legolcsóbb, legalacsonyabb ár, legkedvezőbb ár), vagyis a DigiTV tekintetében ún. piacelsőségi állítást fogalmaz meg. Szintén kialakult gyakorlata (pl. Vj-40/2004.) a Versenytanácsnak, hogy a piacelsőségi állítást megfogalmazó felsőfokú jelzők megalapozottságát, az azt alkalmazó vállalkozásnak kell bizonyítania.
- 24) Az EMKTV az eljárás vizsgálói szakaszában [Tpkt. 47. § (1) bekezdés a) pont] az előzőek szerinti bizonyítást nem terjesztett elő. A Versenytanács előzetes álláspontjára (Tpkt. 73. § (1) bekezdés) – mely szerint a „csomagok ára verhetetlen” reklámállítás beleütközik a Tpkt. 8. § (2) bekezdés a) pontjába – az EMKTV arra hivatkozott, hogy a DigiTV ára az egyetlen versenyző szolgáltatás, a UPC Direct áránál lényegesen alacsonyabb, mire tekintettel „A csomagok ára verhetetlen” reklámállítás valós (lásd 14. pont).
- 25) A Versenytanács nem vitatja, hogy a DigiTV-nek a UPC Direct-nél alacsonyabb havi díjára tekintettel az árak verhetetlenségére vonatkozó reklámállítás a UPC Direct tekintetében valós. Álláspontja szerint azonban a reklámállításnak nem csak a hasonló technológiával működő UPC Direct szolgáltatás, hanem valamennyi azonos felhasználási célú szolgáltatás (nagyszámú televíziós csatorna eljuttatása a fogyasztóhoz) tekintetében igaznak kell lennie (vagyis az összehasonlításba bevonandó árak köre szélesebb lehet, mint a Tpkt. 14. § (2) bekezdése szerint egy érintett árupiacot alkotó árak). Ezért az EMKTV-nek (miután országosan nyújtja a szolgáltatást) azt is bizonyítania kellett volna, hogy csomagjának díja valamennyi magyarországi kábeltelevíziós vállalkozás (illetve Budapest és környéke tekintetében az Antenna Digital) díjaival összevetve verhetetlen. Ilyen bizonyítást az EMKTV nem terjesztett elő, mire tekintettel a Versenytanács a Tpkt. 77. § (1) bekezdés d) pontja alapján a 2.b) pont alatti magatartásnak a Tpkt. 8. § (2) bekezdés a) pontjába ütközését megállapította.
- 26) A Versenytanács tudatában van annak, hogy a 25) pont szerinti bizonyításnak gyakorlatilag lehetetlen eleget tenni. Nem csak azért, mert rendkívül nagyszámú vállalkozás áraival kellene az összehasonlítást elvégezni, hanem azért is, mert a DigiTV és a kábeltelevízió szolgáltatások árainak összehasonlításakor a két szolgáltatás fajta

közötti eltéréseket is figyelembe kell venni (a kábeltelevízió legalább három készüléken biztosítja különböző műsorok egyidejű vételét egy előfizetési díjért; a kábelszolgáltató vállalkozások túlnyomó többsége több, különböző havi díjú programcsomagot kínál). A Versenytanács azonban mindebből nem azt a következtetést vonta le, hogy a bizonyítással az EMKTV nem terhelhető, hanem azt, hogy az előzőek szerinti feltételek mellett az árra vonatkozóan piacelsőbbségi állítás jogsértés kockázata nélkül gyakorlatilag nem tehető.

Jogkövetkezmények

27) Az EMKTV a jogsértőnek minősített magatartással felhagyott, így annak tovább folytatásától nem kellett a Tpvt. 77. § (1) bekezdés f) pontja szerint eltiltani.

Bírság

28) A Tpvt. 78. § (1) bekezdése alapján a Versenytanács bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpvt. rendelkezéseit megsérti. A Tpvt. 78. § (3) bekezdése szerint: „A bírság összegét az eset összes körülményeire – így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartásra, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására – tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztói érdekek sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

29) A Versenytanács nem látta indokoltnak bírság kiszabását, mely döntésénél – figyelemmel a Tpvt. 78. § (1) bekezdésében foglaltakra is – az alábbi körülményekre volt tekintettel

- a jogsértő reklámállítást az EMKTV rövid ideig (5 héten át) és reklámjainak csak csekély hányadában tette közzé;
- a jogsértő reklámállítást használatával még a versenyfelügyeleti eljárás megindítását megelőzően felhagyott; továbbá
- a verseny veszélyeztetettsége az előzőekből is adódóan csekély fokú, másoldalról viszont reklámjainak egésze elősegítette azt, hogy az alapvetően monopol jellegű kábeltelevíziós műsorterjesztési piacon erősödjön a verseny.

Jogorvoslat

30) Az EMKTV-t megillető jogorvoslati jog a Tpv. 72. § (1) bekezdés a) pont és a 82. § (1) bekezdésén alapul.

Budapest, 2007. április 12.